

Mohl Biden zabránit Rusku v invazi na Ukrajinu?

Ni [nationalinterest.org/feature/could-biden-have-stopped-russia-invading-ukraine-206105](https://www.nationalinterest.org/feature/could-biden-have-stopped-russia-invading-ukraine-206105)

13. ledna 2023

Ruský vůdce Vladimir Putin telegrafoval svůj plán zaútočit na Ukrajinu dlouho předtím, než zazněl první výstřel. Proč tedy byla reakce Západu tak postupná a neúčinná? Proaktivnější preventivní opatření před ruským útokem mohla změnit Putinův kalkul. Uplatněním jednostranného omezení a nevynucených ústupků vyzvala Bidenova administrativa Rusko, aby otestovalo hranice své bojovnosti.

Počáteční reakce Washingtonu byla formována jeho obavou, že Putin použije jaderné zbraně. Bidenova administrativa, paralyzovaná možností jaderného Armagedonu, reagovala opatrně polovičnými opatřeními.

Biden se hned na začátku zavázal, že jednotky NATO nebudou na Ukrajině bojovat. Sundat opci NATO ze stolu bylo zbytečné. Ukrajina byla vybavena zbraněmi z bývalých zemí Varšavské smlouvy, spíše než nejmodernějšími zbraněmi NATO. Stačilo to udržet ruské síly na uzdě, ale nestačilo je porazit. Biden doufal, že sankce odradí ruskou agresi. Sankce však byly zaváděny tak postupně, že Putin byl schopen zmírnit jejich dopad na ruskou ekonomiku; Ruští oligarchové měli čas převést svá aktiva do chráněných zemí, jako je Turecko. Nord Stream 2, který přepravoval plyn do Německa, fungoval na plný plyn, dokud Rusko nezaútočilo.

Kořen dnešního konfliktu lze vysledovat v závěrečném komuniké ze summitu NATO v Bukurešti v roce 2008 , který potvrdil, že Ukrajina jednoho dne vstoupí do NATO. Možnost spustit poplašné zvony v Moskvě. Obavy se ještě zhoršily, když protesty podporované USA na kyjevském náměstí Majdan svrhly proruského premiéra Viktora Janukovyče.

Ruská invaze a okupace Krymu následovala v roce 2014. Západ odpověděl neúčinnými sankcemi. Tolerování ruské agrese mělo vážné, dlouhodobé důsledky pro ukrajinský lid, evropskou bezpečnost a mezinárodní řád založený na pravidlech.

Spojenečtí vůdci se setkali na madridském summitu v červnu 2022 a nabídli Ukrajině bezpečnostní pomoc, včetně zabezpečené komunikace, paliva, lékařského materiálu, neprůstřelných vesty, zimního oblečení, odminovacího vybavení a opatření proti chemickým a biologickým hrozbám. NATO však svůj Program Partnerství pro mír (PfP) neurychlilo. NATO mohlo prohloubit bezpečnostní spolupráci s Ukrajinou dodáním kvalitnějších zbraní a zřízením výcvikových zařízení pro ukrajinské síly v blízkých zemích NATO.

Washington přijal politiku převádět pouze vybavení, o kterém určil, že Ukrajina skutečně potřebuje a může si jej ponechat. Deset měsíců po válce Spojené státy konečně schválily převod bojových vozidel M-2 Bradley pro použití proti zakopaným ruským pozicím. Přesto Pentagon odmítá poslat Abramsovy tanky. Domnívá se, že sovětské tanky T-72 v držení Ukrajiny jsou dostatečné.

Ukrajinský ministr zahraničí vyzval k dalším smrtícím útočným zbraním a potvrdil, že „doba tabu zbraní pominula“. V reakci na to Spojené státy nakonec změnilly kurs a tento týden oznámily balíček vojenského vybavení za 2,85 miliardy dolarů Ukrajině, dodávající ten druh silných útočných zbraní, které předtím zadržovaly, protože Ukrajina plánuje na jaře protiofenzívu proti Rusku.

Na začátku roku 2022 byla první tranše bezpečnostní pomoci zcela obranná. NATO poskytlo protitankové oštěpy a protiletadlové střely stinger. Jak však Rusko zintenzivnilo svůj útok, Spojené státy se snažily dodat družicový raketový odpalovací systém HIMARS. HIMARS měl velký vliv na bojiště, ale dorazil příliš pozdě na to, aby odradil ruskou agresi.

NATO bylo od počátku opatrné. Mohla rozmístit síly do předních států, jako je Rumunsko. Jako tripwire proti ruské agresi by to prokázalo rozhodnost a připravenost. Preventivní nasazení není bezprecedentní. Spojené státy vyslaly v 90. letech do Makedonie vojáky, aby zabránily šíření jugoslávské války. Nedávno umístila 1200 vojáků z 1. armádní pěší divize v Polsku a Pobaltí.

Jak Rusko zesílilo své bezpilotní a raketové útoky, NATO mohlo vyhlásit bezletovou zónu nad Mariupolem nebo jinými sužovanými městy. Rozhodlo se však proti bezletové zóně v obavě, že by to přivedlo síly NATO do přímého konfliktu s Ruskem.

Pentagon rozhodl, že zásobování Ukrajiny stíhacími letouny F-16 a F-35 bude eskalující. Upřednostňovala dodávky letadel již známým ukrajinským pilotům, jako jsou stíhačky MiG-29 a pozemní útočné letouny Su-25. Plány na přesun těchto zbraňových systémů narazily na zádrhel, když Polsko, které mělo MiGy okamžitě k dispozici, požadovalo, aby NATO nahradilo jejich letadla ze sovětské éry nejmodernějšími válečnými letouny NATO.

NATO mohlo poskytnout více bezpilotních letounů k zastavení zásobovacích linek a zpomalení přesunů ruských jednotek. Kromě tureckého dronu Bayraktar TB2 mohly západní státy zajistit dodávku dronů čínské výroby, které místo ozbrojených dronů Predator získaly Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty a Nigérie.

Pokud jde o kybernetickou válku, NATO mohlo preventivně jednat ve shodě s civilními hackerskými skupinami a zničit webové stránky ruských vládních agentur, které vyrábějí vojenské komponenty a

organizace, které jsou známými frontami ruského kybernetického úsilí.

Přesídlení milionů do Polska a dalších frontových států bylo předvídatelné. Proč Spojené státy neočekávaly jejich příchod na potraviny, léky a další humanitární prostředky? Přemístění prostředků by pomohlo vysídleným a traumatizovaným Ukrajincům. Také by to vyslalo signál do Moskvy, že to Západ s pomocí obětem své agrese myslí vážně.

Válečné zločiny byly předvídatelné. Proč Spojené státy a koalice ochotných nezřídily pro Ukrajinu tribunál pro válečné zločiny? Tribunál mohl identifikovat Putina a Amy náčelníka generálního štábu Gerasimova jako cíle vyšetřování a stíhání. Vyhlídka na odpovědnost mohla ovlivnit Putinův kalkul.

Předvídatelný byl i ruský útok na ukrajinskou zemědělskou infrastrukturu. Aby se zabránilo globální potravinové krizi, NATO mohlo vyvinout plán a cestu pro vývoz ukrajinského obilí po souši a bezpečnými cestami v Černém moři.

Při zpětném pohledu mělo NATO mnoho možností, jak odstrašit ruskou agresi nebo zmírnit její dopad na Ukrajinu. Mnohá z těchto opatření byla nakonec přijata, ale přišla příliš pozdě na to, aby odradila ruské rozhodnutí o invazi.

Bidenova administrativa si zaslouží obrovské uznání za vybudování mnohonárodní koalice na obranu Ukrajiny. Pokud chtěl Putin oslabit NATO, neuspěl. Aliance se v reakci na akce Ruska objevila jednotnější a silnější.

Velkou pochvalu si také zaslouží úsilí administrativy o podporu dvoustranné domácí podpory bezpečnosti a finanční pomoci. Boj proti Rusku se těší podpoře obou stran, i když nové vedení Kongresu může tento konsenzus ohrozit.

Spojené státy vypracují zprávu po akci, v níž zdůrazní úspěchy a neúspěchy jejich reakce na ruskou invazi. Zpráva o následných akcích vyjmenuje způsoby, jakými byla reakce USA silná, a zároveň zdůrazní nevýrazná preventivní opatření zaměřená na odrazení Ruska od rozhodnutí zaútočit.

David L. Phillips je ředitelem programu pro budování míru a lidská práva na Kolumbijské univerzitě. Za Clintonovy, Bushovy a Obamovy administrativy sloužil jako hlavní poradce a expert na zahraniční záležitosti na ministerstvu zahraničí.

Obrázek: Shutterstock.